

rem aggressus fuit. Cum reperitur Severus Episcopus Ravennas interfuisse, & subscripsisse Concilio Sardicensi habito Rufino, & Eusebio Coss. ex Actis ejusdem Concilii, & ex Apologia secunda Athanasii, si Severi Episcopus coepit temporibus Aureliani, & Gaji, conficitur vixisse in Episcopatu annos, ad minus, sexaginta quatuor. Gajus enim Papa creatur anno CCLXXXIII. Concilium autem Sardicense celebratur an. CCCXLVII. Tempus autem sedis Severi his terminis conclusum nimis d. utrum videtur, cum maximè includat persecutionum pericula. Inde ex eo inficitur Severum Marcellino successisse, quod ex Actis Synodiceis conficitur Agapitum sedisse in Concilio Romano sub Julio Papa anno quarto Constantii, & Constantis, septem annis ante Sardicense Concilium, quod fieri non potuit, si Severus sedere cepit Aureliani Imperatoris, & Gaji Pontificis Romani temporibus. Adde, quod licet ex his clarè conficit, quo tempore sederit Severus, & cui Episcopo immediatè præcedenti suffectus sit, tamen adhuc aliquid firmitatis nascuntur ex Vita Severi, quam Memoratus recitat, in qua Severus ipse creatus ponitur Constantio IV. & Constante III. Coss. Demum decernit, si nihilominus contendantur, Severum successisse Marcellino, necesse esse, ut alter agnoscat ab isto ejusdem nominis, vel post Agapitum, alium sedisse Marcellinum dicatur, quod nec prioris sententiae assertores autumat admissuros.

II. Rubens in hunc modum à Baronio vexatus, parata Historie suae Ravennatis nova editione, quam supra dimidium aucta Venetis Typis Francisci Fracisii Senensis, anno MDXC. in publicum produxit, sibi prioris sententiae insistendum mordicus existimavit, eamque ut fulciret, & opposita tela retunderet, statuit aperitè Severum reverentem à Sardicensi Concilio diem obisse, & successivè Agapitum ejus nominis secundum, & hoc in scenam productum de Romano Concilio satisfaciendi gratia, Concilium ipsum celebratum assertit post Sardicense. Huic sententiae se adactum multiplex ex capite ait, ac primo quod omnium Ravennatum scriptorum consensu, & etiam ex picturis Ursanae Ecclesiae, ac Templi nunc temporis Spiritui Sancto dicati, conficit Marcellinum Archiepiscopum, Severum proximè antecessisse, satisque diu vixisse, quare non Agapitus, sed Marcellinus Concilio Romano interfuisse. Præterea, cum Concilium illud, cui Agapitus interfuisse memoratur numeraverit CXXI. Episcopos, arguit diversum extitisse ab eo, quod Sardicense præcessit, quodque solis quinquaginta Episcopis constasse dicit. Hinc ad characteres chronologicos ejusdem Concilii, cui Agapitus interfuit, convertitur, & innititur Indictioni in Actis, quae extant sexta, quae soli anno CCCXLVIII. convenit, atque certior omnium numerandi modum in publicorum Actuum consignatione eum esse, qui ex Indictione desumitur, quem proinde præceperit Concilii Niceni Canon observari, & habinam usum non modò à D. Gregorio, sed ab eo, qui cum longè antecessit Cassiodoro, immo ab Athanasio in consignando Conciliorum sui ævi tempore. Marcellinum etiam Comitum, licet Consules scribat, primo tamen loco Indictionem signare, & hujusmodi characterem rem certius apparere dicit, cum anni Imperatorum, & Consulium passim convertantur. Ad aliud præterea argumenti genus convertitur desumptum ex serie Archiepiscoporum Mediolanensium, quam dicit à viris doctissimis, & in omni antiquitate bene peritis digestam, in qua ponitur Protasium ante Julium sedisse; id autem mirum in modum ejus hypothese confirmare videtur, cum conficit Protasium interfuisse Sardicensi Concilio cum Severo,

Tom. II.

A Julium verò cum Agapito Romano Concilio post Sardicense habito. Conficit proinde, quod sicut Silvester subito convocato Romæ Concilio Acta Nicæna confirmavit, ita Julius Romanam Synodum coegerit ad confirmanda Sardicensia paulò ante celebrata, quibus quidem Athanasius est absolutus. Ita adjicit, & Damasum postea fecisse post Synodum Constantinopolitanam, & Julium ipsum laudasse hunc Ecclesiae Romanae morem in Epistola ad Orientales, apud Athanasium, inscripta, cui res alludere censet Julii verba de Athanasio, quibus inquit; non à nobis tantum, sed à cuncta Synodo receptus est. Cum autem animadverteret Rubens, sibi opponi posse in Sardicensi Concilio memoratos Fortunatianum Aquilejensem, & Gratium Carthaginensem Antistes, quos deinde pluribus annis Sardicensi illi supervivisse constat, quique proinde debuissent intervenire, & Romano asserto Concilio pro Grato, ac Benedicto ibidem expressè recensitis, occurrit dicens Gratium in Concilio Romano nominari tantum Episcopum, unde alterius Ecclesiae potuit esse Pontifex à Carthaginensibus, Fortunatianos verò Aquilejenses fuisse duos, quorum medius Benedictus sederit, præterquam quod in aliquot vetustis, & manuscriptis Codicibus assertit, non Fortunatianum, sed Fortunatum legi; & præterea novum non esse ait, duos ejusdem nominis Episcopos invicem in eadem sede successisse, exempla afferens ex serie Pontificum Romanae, & aliarum Ecclesiarum, Episcoporum diversorum, qui ob nominis similitudinem ex pluribus in unum conflati sunt. Nec, ait, in Concilio Romano mentionem fieri de Sardicensi, sicut fit de Nicæno, tum quia eo loco necessarium id non erat, tum quia ea, de quibus actum fuerat in Sardicensi, ex Nicæna Synodo sumpta fuerant. Quod spectat ad Severi ætatem, quae producta plusquam par sit videatur, reponit id mirum non debere videri ei, qui ætates simpliciores admittit in plurimis aliis diversarum sedium Episcopis. Eos autem, qui initia Episcopatus Severi consignat Constantio IV., & Constante III. Coss. nec verum, ait, nec verosimile fari, quandoquidem ea re admissa Severus in Ravennati sede vixisset annum vix unum, cum ex Parvino sentiat Augustus laudatos inisse Consulatum prædictum eo anno, qui præcessit Sardicense Concilium, circa anni ejusdem medium. Hinc censet duos fuisse Agapitos, unum, qui Marcellinum præcessit, alterum, qui Severo suffectus sit, & hunc ait, sicut & Liberium successorem ejus, brevissimè sedisse, ac mortuos, dum in vivis esset adhuc Julium in exilium, ait, à Constantio Cæsare missus.

III. His Rubens argumentis nihil permotus Baronius edens Romæ anno MDXCIV. Analium suorum Tomum tertium ad annum CCCXXXII., cui alligavit Concilium Romanum sub Julio, de quo controversa erat, Rubens ipsum, quem dicit debuisse amice admonitum emendare, quae scripserat in priori suae Ravennatis Historie editione, majori, quam antea conatu aggreditur. Conficit igitur Concilio illi, qui interfuerint ex CXVI. Episcopis recenseri Benedictum Aquilejensem, qui præcessit Fortunatianum, Rufum Carthaginensem, qui successit Ceciliano, & præcessit Gratium, Agapitum Ravennatem, qui præcessit Severum, Julium Mediolanensem, qui post Eusebium, habuit Protasium successorem. Id probare nititur ex eo, quod Successores nominati laudatorum Pontificum, qui interfuerint Concilio Romano noscuntur plerique subscripsisse Sardicensi, & Gratium Carthaginensibus, quae postmodum sunt celebrata, Concilii, & ex eo etiam quod Indictio sexta semel tantum consignata fuerit Julio Romano Pontifice sedente eodem anno, quo Sardicense Concilium celebratum fuit.

D